

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

„TVOŘIVÁ DRUŽINA PRO VŠECHNY“

ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY MIKULÁŠOVICE,

407 79 MIKULÁŠOVICE 20

V Mikulášovicích 31.8.2007, 3. verze 1. 9. 2022

Mgr. Libuše Laláková, ředitelka školy

„Daruješ-li člověku rybu, nakrmíš ho na den, naučíš-li ho lovit, dáš mu potravu pro celý život.“

(Čínské přísloví)

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 NÁZEV ŠVP

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

„TVOŘIVÁ DRUŽINA PRO VŠECHNY“

1.2 PŘEDKLADATEL

NÁZEV ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Mikulášovice, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY

Mikulášovice 20, 407 79, Mikulášovice

ŘEDITEL ŠKOLY

Mgr. Libuše Laláková

KOORDINÁTOR

Mgr. Libuše Laláková

KONTAKTY

tel. 474774109, info@zsmik.cz, www.zsmikulasovice.cz

IČO, IZO, RED-IZO

10780700, 102 065 292, 691015066

1.3 ZŘIZOVATEL

NÁZEV

Město Mikulášovice

ADRESA

Mikulášovice 1007, 407 79, Mikulášovice

KONTAKTY

Tel. 474774105, evidence@mikulasovice.cz, www.mikulasovice.cz

1.4 PLATNOST

DATUM

31.8.2007

RAZÍTKO, PODPIS

(3. verze platná od 1. 9. 2022)

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

2.1 ÚDAJE O ŠD

Jsme součástí plně organizované Základní školy a Mateřské školy Mikulášovice, příspěvková organizace. Kapacita školní družiny je 54 žáků. V současné době probíhají nabídky zájmových činností ve dvou odděleních ŠD.

2.2 MATERIÁLNÍ A PROSTOROVÉ PODMÍNKY ŠD

• Materiální a prostorové podmínky ŠD

Naše školní družina sídlí ve zvýšeném přízemí horní budovy základní školy. Obě oddělení mají dohromady velkou hernu, pracovnu a herní koutek. Jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, pomůckami, stolními hrami, příruční knihovnou a herními kouty. Prostory školní družiny jsme vybavili novým moderním nábytkem. Pomůcky máme uskladněny ve vedlejší místnosti a na chodbě. Využíváme WC a umývárny pro osobní hygienu dívek a chlapců a šatny, které jsou v suterénu školy. V odpoledních hodinách využíváme pro hry a sportovní aktivity dva sály sportovní haly. K rozvoji aktivity a tvořivosti žáků používáme různé didaktické a zábavné hry na naší nové dotykové interaktivní tabuli. Průběžně doplňujeme a obnovujeme další potřeby a materiál (např. pomůcky pro tělovýchovné, pracovní, hudební, výtvarné činnosti). Navštěvujeme školní knihovnu a využíváme knižní fond školní a učitelské knihovny a dětských časopisů. Využíváme kvalitní kopírovací zařízení a vybavení. Pro pobyt venku využíváme areál školy a okolní přírodní prostředí. Plánujeme vybudování odpočinkové zóny za školou a zkulturnění školní zahrady. Pro hromadné setkávání žáků celé školy využíváme sál v tělocvičně a kulturní sál ve Slovanském domě.

2.3 HYGIENICKÉ A BEZPEČNOSTNÍ PODMÍNKY ŠD A OCHRANA ZDRAVÍ

• Hygienické a bezpečnostní podmínky ŠD

Máme sestavenou vhodnou strukturu pracovního a odpočinkového režimu žáků a vychovatelů. Respektujeme vhodný režim činností s ohledem na skladbu zaměstnání a věk žáků. Dodržujeme vhodný stravovací a pitný režim (podle věkových a individuálních potřeb žáků). Udržujeme zdravé prostředí učeben a ostatních prostorů školy (odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostorů). V celé škole, ve školní družině a jejím okolí je přísně dodržován zákaz kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin. Dbáme na bezpečnost žáků, chráníme je před úrazy. Vychovatelé dovedou poskytnout první pomoc. Chráníme žáky před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy. Vytváříme pohodu prostředí, zdravého učení a otevřeného partnerství jak mezi žáky a vychovateli, tak mezi vychovateli a vedením školy.

2.4 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ŠD

• Personální podmínky ŠD

Pedagogické působení zajišťují dvě vychovatelky. Obě si své odborné zaměření průběžně prohlubují v akreditovaných kurzech a samostudiem. Vychovatelky mají potřebné profesní dovednosti, jsou komunikativní ve směru k žákům, jejich rodičům a ostatním pedagogům.

2.5 EKONOMICKÉ PODMÍNKY ŠD

• Ekonomické podmínky ŠD

Spotřeba tepla a světla je hrazena zřizovatelem v rámci rozpočtu obce pro ZŠ. Na nákup hraček, spotřebního materiálu na výrobky a pomůcek k zabezpečení jednotlivých činností má školní družina vyčleněny finanční prostředky z rozpočtu školy, které čerpá dle potřeby. Od rodičů je vybírán pravidelně jednou měsíčně poplatek za pobyt ve školní družině. Tento neinvestiční příspěvek je beze zbytku použit na pomůcky pro děti.

2.6 ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY ŠD

• Organizační podmínky ŠD

Všechny organizační podmínky, přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání jsou podrobně zpracovány ve vnitřním řádu školní družiny. Tato kritéria jsou závazná pro všechny pedagogy naší školy, žáky i jejich rodiče. Vnitřní řád školní družiny je přílohou ŠVP ŠD.

2.7 SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

• **Spolupráce s rodiči žáků** se neustále rozvíjí. Usilujeme o včasnou a dostatečnou informovanost rodičů o činnosti školní družiny. Snažíme se rodiče aktivně zapojit do činností školní družiny. V dalších letech chceme spolupráci prohlubovat a rozšiřovat. Na velice dobré úrovni je spolupráce se **zřizovatelem** a **mateřskou školou**. Společně se podílíme na akcích organizovaných školou a účastníme se řady kulturních akcí (Mikulášská besídka, Dětský karneval, Den dětí, vystupování pěveckého souboru při různých příležitostech, společná setkání dětí z mateřské školy a z 1. stupně). Snažíme se o vytváření dobrých společenských vztahů školy a veřejnosti.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP ŠD

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠD

Školní vzdělávací program „**Tvořivá družina pro všechny**“ navazuje na školní vzdělávací program základní školy, s níž tvoří jeden organizační celek. Je založen na principech činnostního učení, které vede žáky ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti. Je založen na rozvíjení tvořivosti žáků. Naše školní družina nabízí:

- Zájmové vzdělávání, které provádíme formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxací, výchovou, hrou, učením, individuální prací a motivačním projektem.
- U žáků podporujeme citlivé vztahy k lidem, k přírodě, učíme je chránit si své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého.
- Tvoříme pro všechny vhodné klima a příjemný prostor ve školní družině. Vedeme žáky k tvořivosti a rozvíjíme jejich estetické vnímání.
- Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků. Činnostní charakter výuky dává dostatek prostoru k rozvoji nadaných žáků.

3.2 KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem našeho školního vzdělávacího programu „**Tvořivá družina pro všechny**“ je vytvořit ze školní družiny místo aktivního a radostného poznávání, relaxací a her. Veškerá činnost vychovatelů a především žáků směřuje k tomu, aby:

- probouzela v žácích kladný přístup ke škole a ke vzdělání, tím je motivovala pro celoživotní učení, podněcovala k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů;
- naučila žáky rozlišovat čas práce, čas odpočinku a relaxace;
- výrazně motivovala nabízené zájmové činnosti, rozvíjela praktické dovednosti a využívala dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací;
- naučila žáky správným zásadám chování ke spolužákům, vrstevníkům a pedagogům, rozvíjela kamarádství, schopnost všestranné komunikace, spolupráce a respektování práce vlastní i druhých;
- učila žáky samostatně řešit problém, vedla je k vyhledávání různých řešení, která si pak dokážou obhájit;
- vedla žáky aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a v přírodě;
- učila žít žáky společně s ostatními lidmi, být tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám;
- naučila žáky v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností.

3.3 KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjení kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Jsou posilovány a rozvíjeny prostřednictvím volnočasových aktivit.

KOMPETENCE K UČENÍ

- **Kompetence k učení** rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Vedeme žáky k tomu, aby se učili s chutí a vždy dokončili svou práci. Podněcujeme je ke kladení otázek a hledání odpovědí, vedeme je k tomu, aby získané vědomosti dávali do souvislostí a uplatňovali je v praktických situacích a v dalším učení. Veškerá činnost vychovatelů a především žáků je doprovázena pocitem uspokojení a radosti z dobrých výsledků.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **Kompetence k řešení problémů** rozvíjíme tím, že podněcujeme žáky, aby si všímali dění okolo sebe. Vedeme je k řešení různých situací, při nichž využívají logické, matematické, empirické postupy. Učíme je chápat, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Při činnostech motivujeme žáky v co největší míře příklady z praktického života.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

3.4 OBSAHY A FORMY ČINNOSTÍ ŠD

- **Kompetence komunikativní** rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků. Vedeme žáky k ovládnutí řeči, k vyjadřování sdělení, myšlenek, otázek, odpovědí vhodně formulovanými větami. Podněcujeme je ke kultivované komunikaci bez ostychu s vrstevníky i dospělými. Podporujeme přátelské vztahy mezi dětmi.
- **Kompetence sociální a interpersonální** budujeme formami sociálního učení. Vedeme žáky k samostatnému rozhodování o svých činnostech, k uvědomění si, že za ně odpovídají a nesou důsledky. Učíme je projevovat ohleduplnost, citlivost, rozpoznat nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu a umět se jim bránit. Vedeme je ke spolupráci ve skupině, aby se dokázali prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektovat jiné, aby byli tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
- **Kompetence občanské, činnostní a pracovní** rozvíjíme tím, že vedeme žáky k plánování, organizaci, řízení a hodnocení, odhadování rizika svých nápadů, odpovědnému přístupu k úkolům a povinnostem. Snažíme se o to, aby si uvědomili práva svá i druhých, chovali se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbali na své osobní zdraví i zdraví druhých.
- **Kompetence k trávení volného času** rozvíjíme tím, že vedeme žáky k orientaci v možnostech smysluplného trávení volného času, k umění vybrat si zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjet své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokázat odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

Školní družina navazuje na vyučování v základním vzdělávání, ale má svá specifika, postupy a strategii vyjádřenou požadavky pedagogiky volného času. Školní družina organizuje:

- **Pravidelnou činnost**, která je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.
- **Příležitostné akce**, které přesahují rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Jedná se o besídky, slavnosti, výlety atd. Někdy jsou tyto akce určeny také rodičům a širší veřejnosti.
- **Spontánní aktivity**, které zahrnují každodenní individuální klidové činnosti, aktivity při pobytu venku nebo ve družině. Při těchto aktivitách je důležité zajištění bezpečnosti žáků a navozování a podněcování jejich aktivity.
- **Odpočinkové činnosti**, které chápeme jako klidové činnosti (poslech, individuální hry) a aktivní odpočinek (rekreační činnost, tělovýchovné aktivity). Tyto činnosti kompenzují jednostrannou zátěž během školního vyučování.
- **Individuální činnosti**, které zahrnují přípravu na vyučování, didaktické hry, tématické vycházky a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které získali žáci ve školním vyučování.

3.5 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Základním prostředkem činnosti školní družiny je **hra založená na zážitku** účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Využívá prvků zážitkové pedagogiky. Výchova pomocí prožitků:

- Přináší účastníkům silné prožitky v aktivitách, které v sobě obsahují určitý stupeň rizika a dobrodružství.
- Motivuje k sebevýchově pomocí zážitků.
- Navádí k aktivnímu trávení volného času, překonává jednotvárnost a zažité stereotypy.
- Vede k sebepoznávání, rozšiřování horizontů, pomáhá při hledání místa na světě.
- Nabízí prostor pro sociální učení, získávání důvěry, pomáhá překonávat hranice možností účastníků.
- Je jedinečnou možností získávat společné prožitky ve skupině.

Strategií pedagogické práce je respektování **požadavků pedagogiky volného času**.

- Požadavek **pedagogického ovlivňování volného času**. Vychovatelka navozuje a motivuje co nejrozličnější činnosti.
- Požadavek **dobrovolnosti**. Všechny činnosti by měly být přiměřené věku žáků a jejich momentálnímu stavu; žáci by je měli vykonávat dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace (nikoliv jen pokynu), všichni žáci by měli být v dané činnosti přiměřeně úspěšní.
- Požadavek **zajímavosti a zájmovosti**. Činnosti by měly být pro žáky atraktivní, měly by využívat zajímavé postupy a náměty, činnosti musí být co nejpestřejší.
- Požadavek **aktivity**. Aktivitu musíme volit tak, aby se v ní uplatnili a mohli být přiměřeně úspěšní všichni žáci. Každý z nich se může podílet (participovat) na tvorbě týdenních plánů, na přípravě činnosti, realizaci i hodnocení všeho, co společně tvoří.
- Požadavek **citlivosti a citovosti**. Všechny činnosti by měly přinášet žákům kladné emoce, a to nejen z aktivity samé a z následné pochvaly, ale také z objevování nových obzorů či překonání překážek.
- Požadavek **prostoru k seberealizaci**. Vrcholným produktem činností by měla být radost žáka, který nachází a objevuje sám sebe, zvláště je-li kladně hodnocen a prostřednictvím činnosti v oddělení si vytváří žádoucí sociální kontakty.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním) věnujeme při začleňování do volnočasových aktivit podle stupně a charakteru jejich postižení zvláštní pozornost. Respektujeme zvláštnosti dítěte, vytváříme příznivé klima, snažíme se navodit příjemnou, soustředěnou atmosféru při práci. Spolupracujeme s rodiči dítěte a využíváme poradenské činnosti školy nebo školského poradenského zařízení.

Žákům mimořádně nadaným nabízí školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů, činnosti zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů a sociální a emoční inteligence.

4. ČASOVÝ PLÁN

4.1 ČASOVÝ RÁMEC

4.2 PLÁN ČINNOSTÍ

Časový plán školního vzdělávacího programu „Tvořivá družina pro každého“ jsme zpracovali vzdělávací cyklus, který odpovídá 1 a 2. období vzdělávání na základní škole. Plán nabízených činností je rozplánován na období pěti let.

Plán nabízených činností a příležitostí obsahuje výběr možných činností, ze kterých budeme volit podle aktuálního složení žáků v oddělení, s nímž pracujeme. Toto uspořádání nám umožňuje tvořivě reagovat na změny i různou skladbu žáků v těchto odděleních.

Pro jednotlivé náměty počítáme s průběžným působením vychovatelky, s činnostmi vyplývajícími z pravidelné týdenní skladby zaměstnání i s příležitostnými akcemi.

Náš plán jsme strukturovali podle tematického celku základního vzdělávání Člověk a jeho svět. Do tohoto celku jsme již zahrnuli odpovídající náměty a činnosti dalších tematických celků jako je Umění a kultura, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce.

Vzhledem k tomu, že do družin docházejí žáci různého věku, není nutné, aby činnosti byly určovány pro jednotlivé věkové stupně nebo pro žáky konkrétních ročníků.

Pro jednotlivé náměty využíváme osvědčené a vyzkoušené typy her, besedy, vycházky, výtvarné a pracovní činnosti, soutěže, dramatizace, sportovní aktivity apod. Všemi činnostmi směřujeme k posilování a rozvíjení žádoucích kompetencí.

V následujícím plánu nabízených činností je uveden tematický okruh, formulace činnosti a její stručný popis a kompetence, kterou činností rozvíjíme. (Kompetence jsou pro lepší přehled očíslované)

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. komunikativní kompetence
4. sociální a personální kompetence
5. občanské, činnostní a pracovní kompetence
6. kompetence k trávení volného času

PLÁN ČINNOSTÍ

TEMATICKÝ OKRUH	FORMULACE ČINNOSTI A JEJÍ STRUČNÝ POPIS	KOMPETENCE
-----------------	---	------------

1. Místo, kde žijeme

1.1 Náš domov

U nás doma	Vyprávíme si o životě naší rodiny	3,4,5
	Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči společný volný čas	4,5
	Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách – kresba, malba, koláž	3,6
Náš dům	Popisujeme domy, byty, v nichž bydlíme, a jejich zařízení	2,3,4
	Vyprávíme, co se odehrálo v našem domě – kreslíme, zapisujeme	2,3,4

1.2 Škola

Naše škola není bludiště	Pátráme, co skrývají odborné pracovny. Uvidíme zajímavý pokus?	1,4
	Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje	1,3
	Zkoušíme vařit ve školní kuchyňce	1,2,6
	Zdobíme školní družiny, vymýšlíme, kreslíme logo družiny, oddělení	1, 6
	Hledáme ve škole nebo v okolí ukrytý poklad – orientační soutěž	3,5,6
Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost.	1,2,4
	Zajímáme se o dopravní značky v okolí, procházíme ulicemi, určujeme	1,2,6
	Soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů	1,5,6
	Vyrábíme si dopravní značky	2,5
Čím jezdíme a čím můžeme jezdit	Výtvarně znázorňujeme různé hromadné dopravní prostředky	1,3
Chodec, cyklista	Zjišťujeme, co nesmí chybět na kole – beseda s názornými ukázkami	1,6

1.3 Naše město

Město, v němž žijeme	Hledáme zajímavosti naší obce(budovy, stromy, sochy, pomníky, ...)	1,2,5,6
	Vyrábíme ozdobné předměty a výrobky zdobíme družinu a školu.	1,2,4
Návštěvníci	Seznamujeme se s posláním pošty, knihovny, lékárny, obchodu...	1,3,5
	Postupně navštěvujeme tato místa, zkoušíme jejich služby	1,3,5
Jak žijeme	Povídáme si o práci policistů, hasičů, zemědělců, prodávačů...	1,2,6
	Kreslíme, čím bychom chtěli být	1,3
	Jdeme na exkurze do hasičské zbrojnice, řemeslnické dílny...	1,5
Naši pomocníci	Nakupujeme a prodáváme – hra na prodavače a kupující	2,3,4
Na poště	Posíláme dopisy, hrajeme si na doručovatele	1,2

Cesta do knihovny – za dobrodružstvím	Besedujeme o naší nejoblíbenější knize, povídáme si o ilustracích	3,5
	Diskutujeme o hrdinech, o nichž rádi čteme. Seznamujeme ostatní.	1,3,6
	Z různých materiálů tvoříme postavičky z pohádek	1,2,6
	Hrajeme loutkové divadlo pro mladší kamarády	1,3,4
1.4 Za humny		
Výlety do blízkého i vzdáleného světa	Kreslíme plánec nejbližšího okolí	2,3,5
Cestou necestou	Učíme se určovat světové strany, používáme k tomu různé postupy	2,6
Jsem Čech, vím, kde žiji	Cestujeme prstem po mapě, vyprávíme o místech, kde jsme byli	1,3,6
Cestovní abeceda	Soutěžíme, kdo zná více slov od určitých písmen	1,2
1.5 Tradice našeho města		
Masopust	Pořádáme dětský karneval v tělocvičně	1,2,6
	Vyzdobíme družinu nejlepšími maskami	3,4,5
Vítáme jaro	Vyrábíme tradiční předměty z proutí, ze slámy, z odstřížků látek...	1,2,6
Slet čarodějnic	Měníme se v čarodějnice, vyhlašujeme soutěž o čarodějnici roku	4,5
	Vyrábíme čarodějnic na pálení čarodějnic	4,5

2. Lidé kolem nás

2.1 Rodina		
Vizitka naší rodiny	Představujeme povolání našich rodičů, předvádíme je a kreslíme	3,4
Do rodiny patří také dědeček a babička	Povídáme si o našich prarodičích	3,4
	Zjišťujeme, kdy mají prarodiče narozeniny, jmeniny,	3,4,6
	Připravujeme jim přáníčka	3,4,6
	Hrajeme si na zaměstnání našich prarodičů	3,4
Sestřenice, bratřenci, strýcové a tety	Povídáme si o naší širší rodině	3,4
	Vzpomínáme na větší setkání příbuzných, vyprávíme historky	3,4,6
	Jak se nazývají příbuzní naší rodiny	3,4,6
Den matek	Vyrábíme dárky pro radost maminkám	3,4,6
Co vyprávěly peníze	Besedujeme o tom, co je plýtvání penězi, jídlem, energií	4,5
	Hrajeme si na prodávající a kupující, používáme prosím, děkuji	1,3,6
2.2 Kamarádi		
Mí kamarádi	Sestavujeme CHARTU družiny – pravidla soutěží, žebříčky hodnot	2,4,5
	Při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáme kamaráda po hlase...)	1,3,5
	Povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel, spolužák	1,3,4
Tichá pošta	Vyprávíme si o našem kamarádovi, o vlastnostech, kterých si vážíme	2,4
Učíme se toleranci a pořádku	Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme	2,5,6

Nejsme všichni stejní, cvičíme smysly	Cvičíme hmat, poslepu určujeme předměty	2,3,4
	Orientujeme se v prostoru, jdeme poslepu k cíli	2,4,5
Všude žijí lidé	Čteme pohádky z různých světadílů, ilustrujeme příběhy z daleka	3,6
2.3 Svátky a oslavy		
Každý den má někdo svátek	seznamujeme se se jmény, zapíšeme si spolužáky, kteří mají svátek	1,4,5
Náš karneval	Vyrábíme masky a doplňky k nim	2,4
	Bavíme se o karnevalu	6
Čas adventní	Vnímáme atmosféru Vánoc, čteme si a vyprávíme si o Vánocích	2,3
	Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly	3,4
	Připravujeme si dárky na mikulášskou besídku, scénky na vystoupení	3,6
Kouzelný čas Vánoc	Vyprávíme si o vánočních zvycích, které se dochovaly	1,3
	Učíme se koledy, nacvičujeme pásmo k vystoupení	1,6
	Na vycházkách pozorujeme výzdobu města, ulic, obchodů	3,4
	Vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, ze slámy, šišek, skořápek...	1,2,6
	Pečeme, zdobíme perníčky, vyrábíme figurky z vizovického těsta	1,6
	Vytváříme betlém, každý se na něm podílí, ztvární postavu darovníka	1,2,5,6
	Vyrábíme přáníčka k Vánocům, jmenovky k dárkům	4,6
	Uspořádáme vánoční besídku a rozdáme si na ní dárky	1-6
Velikonoce	Malujeme a zdobíme kraslice	1,6
	Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc (kreslíme, vystřihujeme)	5,6
	Kluci se učí vyrábět píšťaličky z vrbového proutí	2,6
	Vyrábíme pomlázky, vrkoče, líta	2,6
	Učíme se koledy, zazpíváme si, zarecitujeme	3,6
Den učitelů a ostatních pedagogů	Vyrábíme drobné dárečky pro učitele, vychovatele	1,6
Náš den „D“	Povídáme si o významu Dne dětí, plánujeme jeho oslavu	1,2,3
	Soutěžíme, závodíme, tančíme v tělocvičně	3,4,5,6
2.4 Jak se správně chovat		
Známe kouzelná slovíčka	Hrajeme si a učíme se správně zdravit, podat ruku, požádat, děkovat	3,4
Člověk mezi lidmi	Povídáme si, čím můžeme druhého potěšit – laskavé chování	1-6
	Připravíme si diskotéku, vybereme hudbu, učíme se tance	1,6
	Hrajeme si na vyřizování drobných vzkazů, hodnotíme chování	2,3,4
Návštěva divadla, koncertu	Malujeme hudební nástroje	1,6
Jdeme na výstavu	Připravujeme výstavu našich prací, vernisáž	2,4,6
Cestou necestou	Na vycházkách procvičujeme chování na chodníku, silnici, přechodu...	1-6
Mluvíme správně	Pomocí říkadel básniček cvičíme rytmus a melodii jazyka	1,3,5
	Dramatizujeme jednoduché pohádky, předvádíme je mladším	1,2,6
Řekni to i beze slov	Pantomimicky předvádíme povolání, sporty, pocity	2,3,5,6
	Pantomimicky vyjadřujeme děje či situace ze známých pohádek	2,3,5,6

V restauraci a u stolu	Seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorách	1,3,5
	Cvičíme se ve správném stolování	3,4
V naší jídelně	Dodržujeme základní hygienické návyky, hodnotíme chování u stolu	2,5
	Dodržování zásad správného stolování procvičujeme ve školní jídelně	1,3
Co jsme viděli a slyšeli ve sděl. prostřed.	Povídáme si o pořadech v televizi, doporučujeme vhodné pořady	3,6
	Připravíme si vědomostní televizní soutěž a zahrajeme si ji	1,2,6

3. Lidé a čas

3.1 Náš denní režim

Co vše stihneme během dne	Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu	1,2,3,6
	Kreslíme, co nás baví, co musíme dělat každodenně	1,5,6
	Společně připravujeme týdenní plány naší družiny	1,2
Jak jsme prožili včerejší den	Vypravujeme drobné příběhy, v nichž se střídají události	2,3,4
	Besedujeme na téma Jak jsem trávil víkend, malujeme,	2-6
Náš kalendář	Opakovaně si připomínáme, co se nám líbilo přírodě, kreslíme	1,6
Kdy se nejlépe připravíme do školy	Využíváme hry, cvičíme paměť, pozornost, postřeh, tvořivé myšlení	1,3
	Využíváme počítač pro získávání informací, hrajeme didaktické hry	1,5
Měření času	Vyrábíme z papíru hodiny s ručičkami, odhadujeme čas	2,3,6
Přesnost je zdvořilostí králů	Vážíme si volného času i času druhých	1-6
Co jsme dělali v našem volném čase	Ohlížíme se za prázdninami, prohlížíme pohlednice, tvoříme vláček	1,2,6
	Před prázdninami si připravíme plán všech aktivit	1,2,6

3.2 Jak se mění lidé

Když jsme byli malí	Vyprávíme si zajímavé příhody z raného dětství	1,3,5
	Navštívíme mateřskou školu, porovnáváme, co umíme	1,3,4,5
Když velcí byli malí	Navštěvujeme penzion pro seniory	3,4,5
	Připravíme vystoupení pro seniory	1,5,6
	Vyrábíme dárečky pro seniory	1,4,6

3.3 Jak se mění věci, budovy

Změny města, vesnice	Na vycházce srovnáváme současný stav města a porovnáváme ho	2,3,5
Jak pomáhaly děti dříve doma, jak dnes	Povídáme si o tom, jak pomáháme doma, hrajeme o tom scénky	3,4,6
Malý pomocník	Besedujeme o domácnosti dříve a dnes	1,3
	Kreslíme moderní spotřebiče a navrhujeme pomocníky budoucnosti	4,6
Naše město dříve a dnes	Sledujeme rozdíly mezi novostavbami a starými domy	1,3,5
Lidé a minulost	Čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky, ilustrujeme	1,2,3,4,6

4. Rozmanitosti přírody

4.1 Příroda okolo nás

Jak se mění náš strom	Pozorujeme přírodu, různé stromy, v encyklopediích hledáme údaje	3,5,6
	Kreslíme určitý strom v jednotlivých ročních obdobích	2,6
Stavíme z přírodnin	V lese, v parku upevňujeme pravidla chování v přírodě, sbíráme plody	3,5,6
	Stavíme objekty ze shromážděných přírodnin	2,5,6
	Vyrábíme lesní strašidlo, vyprávíme o něm pohádky, hrajeme je	1,2,6
	Otiskujeme listy, využíváme různé techniky	1,2,6
Město v lese	Čteme knihu Ferda Mravenec a kreslíme mravence a jiné brouky	1,6
	Pozorujeme mraveniště a brouky, pojmenováváme je a poznáváme	1,2
S hlavou v oblacích	Při vycházkách pozorujeme život na stromech	1,2,3
	Učíme se poznávat ptáky podle vzhledu a zpěvu	1,2,4
	Z oken školí družiny pozorujeme hnízdo na stromě a změny v něm	1
	Krmíme ptáčky v zimě, víme, co jim chutná a co škodí	3,5,6
Naše květiny	Pečujeme o květiny, pěstujeme, přesazujeme, zaléváme	1,2,6
Jak se budí semínko	Pozorujeme klíčení semínek	2,6
Záhady pod kameny	Hrajeme pexesa, kvarteta s náměty živočichů	1,2,4
	Malujeme na oblázky, které jsme si donesli z vycházek	2,6
Za dobrodružstvím přírody	Vyhledáváme přírodovědné nesmysly(plody biku žaludy)	1,3
	Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat	2,4,6
Práva zvířat	V lese nasloucháme zvukům přírody, tříbíme smysly	1,6
Můj miláček, naši kamarádi zvířata	Vyprávíme si o domácích zvířatech, vysvětlujeme jakou potřebují péči	1,6
	Přineseme si domácí zvíře, seznámíme se s ním, vyprávíme si o něm	1,2,3,4,6
	Kreslíme domácí mazlíčky a práce vystavíme	1,3,6
Portrét zvířete, zvířata a jejich mláďata	Na vycházkách poznáváme živočichy volně žijící v našem okolí	1,3,4
	Pozorujeme zvířata a jejich stopy, vyrábíme odlitky	1,2,3
	Kreslíme a malujeme své oblíbené zvíře, hovoříme o něm	1,6

4.2 Roční období

Příroda a my	Besedujeme o ročních obdobích- sledujeme změny v přírodě	1,2
	Na vycházkách sledujeme změny počasí a malujeme je	1,3
	Na vycházkách pozorujeme živočichy a rostliny z obrázků	1,2
Podzim	Vyrábíme draky	2
Zima	Pomáháme zvířátkům a ptáčkům přežít zimu	3,6
	Dáváme krmení do krmelců, zdobíme vánoční strom v lese	1,4,5
Jaro	Kreslíme a malujeme první jarní květiny	1,6
	Kreslíme mláďata domácích zvířat	1,6
	Z mladých vrbových proutků vyrábíme píšťalky, pomlázky, košíčky	1,2,6

4.3 Chráníme životní prostředí

Den Země	Pomáháme při úklidu bydliště, okolí školy, družiny	5,6
	Třídíme odpad do kontejnerů	1,5,6
Co do přírody nepatří	Při vycházce si všímáme všeho, co do přírody nepatří	4,6
Hrnečku, vař	Poznáváme lesní plody, pátráme, které jsou léčivé, jedovaté	1,2
	Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě	1,6
Chraňme naše životní prostředí	Sledujeme přírodu, navrhujeme, jak chránit přírodní prostředí v okolí	1,3,5
Kniha přírody	Tvoříme výrobky z přírodního materiálu (lisování, listová koláž, frotáž)	4,6
Udělej sám	Lisujeme rostliny našich luk, tvoříme herbáře	1,6
Cesta do pravěku	Kreslíme, malujeme, modelujeme prehistorické zvíře dle své fantazie	1,6

5. Člověk a jeho zdraví

5.1 Poznáváme své tělo

Já – my	Z encyklopedií si vypisujeme zajímavosti o lidském těle, jeho funkcích	1,2,3
	Hrajeme hru Hlava, koleno, ruce, pata	1,6

5.2 Pečujeme o své zdraví

Naše tělo – kouzla pro zdraví	Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu	1,3
	Nakreslené a vystříhané papírové panáčky oblékáme podle ročních období	1,6
Čistota půl zdraví	Kontrolujeme běžnou denní hygienu, čistotu oděvu, jeho vhodnost	3,5,6
	Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu	1,4,5
	Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, použití WC, stolování...	1,2,3
Náš zdravý jídelníček	Kreslíme ovoce, zeleninu	1,3,6
Poznáváme houby	Poznáváme houby, které rostou v blízkém lese	1,3
	Ověřujeme si své znalosti hub a zjišťujeme, jak je nezeměnit za jedovaté	1,5
Chci být zdravý	Vyprávíme si o režimu dne při léčení doma na lůžku	1,3
	Učíme se ošetřovat jednoduchá zranění	1,2
U lékaře	Vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, při koupání, jízdě na kole	1,3
	Vyprávíme si o pobytu v nemocnici, u lékaře, lékař je pomocník zdraví	1,4
	Hrajeme si na lékaře a na pacienta, nebojíme se návštěvy lékaře	2,3
Příroda léčí	Sbíráme a sušíme léčivky v okolí, vysvětlujeme si, k čemu slouží	1
Pečujeme o svůj vzhled	Při každodenních tělovýchovných chvilkách procvičujeme své tělo	6
Úsměv nám sluší	Povídáme si o péči o náš chrup	1,2,3
Co nás může ohrozit	Předvádíme, jak se máme chovat na ulici, v dopravním prostředku	1,4
	Poznáváme nebezpečné a jedovaté rostliny	1,2,6
Už vím jak – den bez úrazu	Ptáme se, co nám může uškodit (Neznámá zvířata, lidé)	1,3,5
	Vyprávíme, co se nám přihodilo nebezpečného, jak jsme to zvládli	3,5

Au! To bolí! Záchránci	Učíme se zásadám první pomoci	1,2,3,5
	Přenášíme raněného, poskytujeme první pomoc při zlomenině	1,2
5.3 Chodíme ven každý den		
Každodenní pobyt venku	Denně chodíme do přírody, na školní hřiště	5,6
	Pořádáme jednoduché soutěže s míčem, švihadlem	6
	Při organizovaných sportovních a závodivých hrách relaxujeme	6
Příroda – naše tělocvična	Překonáváme přírodní překážky, využíváme přírodní prostředí	5,6
	Prohlubujeme si znalosti o živé a neživé přírodě	1,4,5,6
	Hrajeme hry propojující tělesnou zdatnost s rozvojem paměti, orientace	6
Otužilci	Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme, zpíváme	9
Zimní radovánky	Při vycházkách do zimní přírody sledujeme stopy zvířat ve sněhu	3,5,6
	Soutěžíme, kdo nejrychleji (nejdokonaleji) postaví sněhuláka	6
	Závodíme v hodu sněhovou koulí na cíl, do dálky...	6
	Kreslíme do sněhu, vyšlapáváme jednoduché obrázky	6
	Chodíme bruslit	6
Míčové hry	Seznamujeme se s pravidly míčových her, cvičíme jejich dodržování	6
	Nacvičujeme vybíjenou, kopanou na hřišti i v tělocvičně	6
Atletická olympiáda – sport. odpoledne	Připravujeme hry pro naše sportovní odpoledne	3,4,5
	Vymýšlíme celkový program a plánujeme stanoviště	2,6
	Výsledky soutěží společně vyhodnotíme a vyvěsíme je na nástěnce	3,5,6

5. ZÁVĚR

5.1 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Změny v ŠVP ZV lze provádět na základě závěrů autoevaluace a evaluace školy nebo na základě návrhů pedagogů školy a školské rady po ukončení školního roku.

5.1 PŘÍLOHY ŠVP ŠD

- Vnitřní řád školní družiny
- Roční plán zájmových činností školní družiny

5.2 POZNÁMKY

- Platnost 3. verze ŠVP ŠD Tvořivá družina pro všechny od 1.9.2022. Předchozí verze jsou uloženy v elektronické podobě.
- Autoevaluace školní družiny je zahrnuta v autoevaluaci školy.

OBSAH

1.	Identifikační údaje	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Předkladatel.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	3
2.	Charakteristika ŠD	4
2.1	Údaje o ŠD.....	4
2.2	Materiální a prostorové podmínky ŠD.....	4
2.3	Hygienické a bezpečnostní podmínky ŠD.....	4
2.4	Personální podmínky ŠD.....	4
2.5	Ekonomické podmínky ŠD.....	4
2.6	Organizační podmínky ŠD.....	4
2.7	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	4
3.	Charakteristika ŠVP ŠD	5
3.1	Zaměření ŠD.....	5
3.2	Konkrétní cíle vzdělávání.....	5
3.3	Klíčové kompetence.....	5
3.4	Obsahy a formy činností ŠD.....	6
3.5	Vzdělávání žáků se ŠVP a mimořádně nadaných..	7
4.	Časový plán	8
4.1	Časový rámec.....	8
4.2	Plán činností.....	9
5.	Závěr	16
5.1	Závěrečná ustanovení.....	16
5.2	Přílohy ŠVP ŠD.....	16
5.3	Poznámky	16